

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Oštra Luka
za period 01.01-31.12.2023. godine**

Broj: RV060-24

Banja Luka, 10.10.2024. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	7
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	8
	1. Uvod	8
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	8
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke.....	11
	5. Priprema i donošenje budžeta	11
	6. Finansijski izvještaji	12
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	12
	6.1.1. Prihodi i primici.....	12
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	13
	6.1.3. Budžetski suficit/deficit.....	17
	6.1.4. Neto finansiranje.....	17
	6.1.5. Razlika u finansiranju	17
	6.2. Bilans uspjeha	18
	6.2.1. Prihodi.....	18
	6.2.2. Rashodi.....	18
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	19
	6.3. Bilans stanja.....	19
	6.3.1. Aktiva.....	19
	6.3.2. Pasiva.....	21
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	22
	6.4. Bilans novčanih tokova	23
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	23
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	23
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	23

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Oštra Luka koji obuhvataju: Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, Konsolidovani bilans uspjeha, Konsolidovani izvještaj o promjenama neto imovine, Konsolidovani bilans novčanih tokova, Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, konsolidovani finansijski izvještaji Opštine Oštra Luka istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2023. godine nije izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer je dio imovine popisan bez utvrđivanja stvarnog fizičkog stanja imovine, a Izvještaj o popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza i pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. ovog Izvještaja:

Opština Oštra Luka prilikom izrade Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2023. godinu nije izvršila konsolidaciju kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer u Konsolidovani bilans stanja Opštine nije izvršeno uključivanje srazmjernog učešća u neto imovini/kapitalu kontrolisanog entiteta Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Sava“ Oštra Luka.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.2.2.2. i 6.3.1.2. ovog Izvještaja:

Vrijednost nematerijalne proizvedene imovine je potcijenjena za iznos od 24.271 KM, kao i finansijski rezultat tekuće godine za iznos od 12.604 KM i finansijski rezultat ranijih godina za iznos od 11.667 KM, a precijenjeni su rashodi po osnovu amortizacije za iznos od 12.604 KM, jer troškovi amortizacije Prostornog plana i Šumsko-privredne osnove nisu sistematski alocirani (raspoređeni) tokom vijeka trajanja sredstva, što nije u skladu sa članom 3. stav

(1) i članom 5. stav (1. i 2.) Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 31 Nematerijalna imovina (paragraf 96).

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje Opštine Oštra Luka za godinu koja se završava na dan 31.12.2023. godine objelodanjena su pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Oštra Luka za godinu koja se završava na dan 31.12.2023. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u ovom Izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 10.10.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Oštra Luka za 2023. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima Opštine Oštra Luka za 2023. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Opština Oštra Luka je tokom 2023. godine, po osnovu povećanog obima posla, angažovala jednog izvršioca na određeno vrijeme na period duži od šest mjeseci, što nije u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Opština Oštra Luka nije provodila procedure javnih nabavki za nabavku usluga zimskog čišćenja lokanih puteva i ulica na području opštine u iznosu od 17.000 KM, što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Za dodjeljena sredstva subvencija u iznosu od 14.900 KM i granta u iznosu od 67.400 KM, nisu utvrđena pravila i kriterijumi za raspodjelu, a korisnici sredstava granta nisu podnosili izvještaje o utrošku primljenih sredstava i nije vršena kontrola namjenskog utroška sredstava, što nije u skladu sa tačkom 5. Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o izvršenju budžeta opštine Oštra Luka za 2023. godinu.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredaba Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske produžena je primjena odredbi navedenog kolektivnog ugovora, koja je osporena Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske.

Opština Oštra Luka je koeficijente za obračun plata zaposlenih prilagodila odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Oštra Luka obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Oštra Luka.

Banja Luka, 10.10.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa i izvještavanje vrši u skladu sa članom 5., članom 12. stav (1) tačka 1., članom 17. stav (3) i članom 20. stav (1) tačka 3. i 4. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) prilikom izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja uključuju entiteti koji su pod kontrolom ili značajnim uticajem Opštine u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 3) za ulaganja u proizvedenu stalnu imovinu iskazuju izdaci, u skladu sa članom 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 4) troškovi amortizacije sistematski alociraju (rasporede) tokom vijeka trajanja sredstva u skladu sa članom 3. stav (1) i 5. stav (1. i 2.) Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 31 Nematerijalna imovina (paragraf 96),
- 5) prilivi gotovine po osnovu poreskih i neporeskih prihoda i transfera iskazuju u skladu sa zahtjevima MRS-JS 2 Izvještaj o novčanim tokovima (paragraf 22) i članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) prijem zaposlenih na određeno vrijeme zbog privremeno povećanog obima posla vrši u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave, a ugovori o djelu zaključuju za poslove koji nisu sistematizovani u skladu sa članom 205. stav (1) Zakona o radu,
- 2) donose odluke/rješenja o odobravanju službenog puta u inostranstvo u skladu sa tačkom 15. podtačka (2) Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- 3) ugovori o javnoj nabavci usluga dodjeljuju primjenjujući postupke javne nabavke, shodno članu 6. Zakona o javnim nabavkama,
- 4) sredstva subvencija i granta dodjeljuju u skladu sa utvrđenim pravilima i kriterijumima, korisnici grantova dostavljaju izvještaje i vrši kontrola namjenskog utroška sredstava u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta opštine Oštra Luka za predmetnu godinu.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- Odluka o izmjeni Odluke o usvajanju budžeta opštine Oštra Luka za 2023. godinu;
- Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o izvršenju budžeta opštine Oštra Luka za 2023. godinu;
- Statut opštine Oštra Luka;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o sistemu javnih službi;
- Zakon o socijalnoj zaštiti Republike Srpske;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske;
- Zakon o uređenju prostora i građenju, član 38., 63-83., 189. i 191.;
- Zakon o porezu na nepokretnosti;
- Zakon o zaštiti od požara, član 85.;
- Zakon o vodama, član 188-195.;
- Zakon o javnim putevima;
- Zakon o šumama, član 89.;
- Zakon o komunalnim djelatnostima, član 6-12., 20-25. i 41.;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem;
- Odluka o visini naknade za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Interna opšta akta navedena u ovom izvještaju.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Oštra Luka (u daljem dijelu teksta: Opština) nalazi se u zapadnom dijelu Republike Srpske i obuhvata površinu od 232 km². Prema rezultatima popisa za 2013. godinu na području Opštine živi 2.705 stanovnika koji su organizovani u 8 mjesnih zajednica i raspoređeni u 24 naseljena mjesta.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti u skladu sa Ustavom, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 97/16, 36/19 i 61/21), Statutom opštine Oštra Luka („Službeni glasnik opštine Oštra Luka” broj 6/15 i 9/17) i drugim važećim propisima, kojima su utvrđena područja odgovornosti, nadležnosti organa i način finansiranja opštine.

Organi Opštine su Skupština i Načelnik opštine. Skupština opštine, koju čine 15 odbornika, je organ odlučivanja i kreiranja politika Opštine. Načelnik opštine zastupa i predstavlja Opštinu, nosilac je izvršne vlasti, rukovodi radom Opštinske uprave i odgovoran je za njen rad.

Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 99/22) Opština je svrstana u izrazito nerazvijene jedinice lokalne samouprave.

U 2023. godini, sredstva za rad Opštine su obezbijedena iz poreskih i neporeskih prihoda, transfera između različitih jedinica vlasti i primitaka od nefinansijske imovine, a iz budžeta Opštine finansirani su Skupština opštine i Opštinska uprava, kao i korisnici grantova, subvencija i doznaka na ime socijalnih davanja. Takođe, putem granta se finansira Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Sveti Sava” Oštra Luka (u daljem tekstu: JZU „Dom zdravlja”), a čija je glavna knjiga van Glavne knjige trezora Opštine. Predmet revizije je konsolidovani finansijski izvještaj Opštine.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji, Opština nije imala primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske provela je finansijsku reviziju Opštine za 2020. godinu i tom prilikom dato je osam preporuka za finansijske izvještaje i osam preporuka za usklađenost. Opština je dostavila odgovor o preduzetim radnjama radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju, u roku propisanom članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 98/05 i 20/14).

Od ukupno datih 16 preporuka, provedeno je deset preporuka, četiri preporuke su djelimično provedene, a dvije preporuke nisu provedene. Nprovedeni dio preporuka odnosi se na popis imovine i obaveza (tačka 3. izvještaja), zaključivanje ugovora na određeno vrijeme, formalnu kontrolu (likvidaturu) ulazne knjigovodstvene dokumentacije, identifikovanje, procjenu i evidentiranje svih nekategorisanih makadamskih puteva, donošenje Strategije razvoja lokalnih puteva i ulica i drugih akata u skladu sa Zakonom o javnim putevima i konsolidaciju entiteta javnog sektora (tačka 6. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u opštinskoj upravi opštine Oštra Luka (Službeni glasnik opštine Oštra Luka” broj 5/23, 9/23 i 11/23) definisana

je organizaciona struktura Opštinske uprave i njen djelokrug rada, poslovi koji se obavljaju na radnim mjestima u opštinskoj upravi, uslovi za obavljanje poslova po radnim mjestima, potreban broj zaposlenih, odgovornost zaposlenih u opštinskoj upravi, javnost rada opštinske uprave i druga pitanja koja se odnose na organizaciju rada opštinske uprave. Navedenim Pravilnikom nije predviđeno formiranje organizacionih jedinica, a sistematizovano je 16 radnih mjesta (bez funkcionera) sa ukupno 18 izvršilaca.

Na dan 31.12.2023. godine ukupan broj zaposlenih bio je 21, od čega su 3 funkcionera, jedan savjetnik načelnika, 15 službenika i dva namještenika. Od 15 službenika, sa 14 je zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a sa jednim ugovor o radu na određeno vrijeme.

U toku 2023. godine nije bilo prijema radnika u radni odnos na neodređeno vrijeme, a radni odnos je prestao za 2 zaposlena i to sporazumnim prekidom radnog odnosa krajem godine i istekom ugovora o radu po osnovu pripravnčkog staža.

Zaključena su dva ugovora o radu na određeno vrijeme, sa jednim licem, za obavljanje poslova na radnom mjestu Stručni saradnik za prijemnu kancelariju i arhivu u periodu od 01.01-30.06.2023. godine, zbog povećanog obima posla i u periodu od 01.09.2023-29.02.2024. godine, bez navođenja osnova za prijem radnika, što nije u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 97/16), kojim je propisano da se radni odnos na određeno vrijeme zbog privremeno povećanog obima posla, može zasnovati najduže do šest mjeseci u toku jedne kalendarske godine. Naime, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta su predviđena tri izvršioca na radnom mjestu Stručni saradnik za prijemnu kancelariju i arhivu, a popunjena su dva shodno zaključenim ugovorima o radu na neodređeno vrijeme.

Takođe, sa prethodno pomenutim licem je zaključen ugovor o djelu u periodu 01.07-30.08.2023. godine za obavljanje poslova „pripreme za zahvatanje i čuvanje dokumentarne građe u digitalnom obliku”, koji predstavljaju djelatnost poslodavca i sastavni su dio opisa poslova sistematizovanih radnih mjesta, što nije u skladu sa članom 205. stav (1) Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 1/16, 66/18 i 119/21), kojim je propisano da poslodavac može sa određenim licem zaključiti ugovor o djelu radi obavljanja poslova koji su van djelatnosti poslodavca, a koji imaju za predmet samostalnu izradu ili opravku određene stvari, samostalno izvršenje određenog fizičkog ili intelektualnog posla.

Obračun plata i naknada vršen je u skladu sa Pravilnikom o platama i drugim naknadama zaposlenih u Opštinskoj upravi opštine Oštra Luka („Službeni glasnik opštine Oštra Luka” broj 2/23 i 5/23), Kolektivnim ugovorom za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Oštra Luka („Službeni glasnik opštine Oštra Luka” broj 20/18, 16/19, 9/20, 1/22 i 2/22) i Odlukom o uvećanju koeficijenata za obračun bruto plate zaposlenih, od 11.04.2022. godine.

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredaba Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 21/21 i 69/21) produžena je primjena odredbi Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 20/17, 85/18, 86/18, 21/20, 21/21, 69/21 i 8/22), koja je osporena Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 20/23).

Opština je koeficijente za obračun plata zaposlenih prilagodila odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Za službeno putovanje u inostranstvo nije donesena odluka/rješenje o odobravanju službenog puta u inostranstvo, što nije u skladu sa tačkom 15. podtačka (2) Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 57/21).

Opština je veći dio godine naplatu administrativnih taksi vršila putem blagajne, a promet blagajne je iskazan u glavnoj knjizi i vršeno je usklađivanje prometa i stanja pomoćne evidencije blagajne sa prometom i stanjem u glavnoj knjizi u skladu sa članom 11. stav (5. i 6.) i 17. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Međutim, blagajničko poslovanje nije vršeno u skladu sa članom članom 7. stav (1) i članom 8. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 86/12, 10/14 i 7/23), jer je iskazano stanje gotovine u blagajni u pojedinim slučajevima iznad utvrđenog blagajničkog maksimuma, a polog novca na poslovne račune nije vršen u propisanim rokovima (istog radnog dana, narednog radnog dana a najkasnije u roku od pet radnih dana). Od novembra 2023. godine Opština ne vrši naplatu administrativnih taksi putem blagajne, već se takse plaćaju u administrativnim taksenim markama u skladu sa Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o opštinskim administrativnim taksama, te shodno tome nije data preporuka.

U skladu sa Rješenjima o imenovanju Komisija za godišnji popis imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine, izvršen je popis imovine i obaveza i evidentiranje rezultata popisa. Revizijskim ispitivanjem provođenja popisa utvrđene su neusklađenosti sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 45/16 i 113/21), jer su na popisnim listama nepokretne imovine uneseni podaci o količinama imovine a članovi komisije su potvrdili činjenično stanje na osnovu dostavljenih podataka od strane višeg stručnog saradnika za računovodstvo, osnovna sredstva, opremu, javna dobra i sitan inventar, što nije u skladu sa članom 5., članom 12. stav (1) tačka 1. i članom 17. stav (3) Pravilnika, a Izvještaji o popisu ne sadrže uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza i pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) tačka 3. i 4. Pravilnika.

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 1/22), Opština je sačinila godišnji izvještaj, elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu sa priložima. Opština je sačinila knjigu poslovnih procesa i registar rizika i donijela Strategiju upravljanja rizicima.

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i propisima, što je osim u ovoj tački, obrazloženo i u ostalim tačkama Izvještaja.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **prijem zaposlenih na određeno vrijeme zbog povećanog obima posla vrši u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave, a ugovori o djelu zaključuju za poslove koji nisu sistematizovani u skladu sa članom 205. stav (1) Zakona o radu,**
- **donose odluke/rješenja o odobravanju službenog puta u inostranstvo u skladu sa tačkom 15. podtačka (2) Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,**
- **postupci i procedure provođenja popisa i izvještavanje vrši u skladu sa članom 5., članom 12. stav (1) tačka 1., članom 17. stav (3) i članom 20. stav (1) tačka 3. i 4. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki i izmjenama i dopunama plana javnih nabavki u Opštini za 2023. godinu planirana su 44 postupka javnih nabavki roba i usluga ukupne vrijednosti od 2.375.885 KM bez uračunatog poreza na dodatu vrijednost.

Prema izvještaju o realizaciji u toku 2023. godine proveden je 41 postupak javnih nabavki ukupne ugovorene vrijednosti od 357.138 KM, i to putem dva otvorena postupka (206.238 KM), šest konkurentskih zahtjeva (70.539 KM), 31 direktnog sporazuma (79.080 KM) i dva postupka u skladu sa Aneksom II dio B Zakona (1.281 KM). Nerealizovane nabavke se najvećim dijelom odnose na nabavku radova izgradnje vodovoda u centralnom dijelu opštine Oštra Luka, procijenjene vrijednosti od 1.965.812 KM.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je deset postupaka javnih nabavki u vrijednosti od 284.415 KM (80% ugovorenih javnih nabavki) i to dva otvorena postupka za nabavku usluga redovnog održavanje i zaštite lokalnih i nekategorisanih puteva u 2023. godini (106.590 KM) i usluga izgradnje ograda na grobljima (99.648 KM), tri konkurentska zahtjeva za nabavku tehničke opreme za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske u svrhu proširenja i modernizacije sistema za nadzor i snimanje javnih mjesta u opštini Oštra Luka (14.000 KM), goriva (18.885 KM) i usluga sanacije ambulante u sklopu objekta Osnovne škole „Josif Pančić” u mjesnoj zajednici Kozica (20.297 KM), četiri direktna sporazuma za nabavku usluga popravke sistema ulične rasvjete (5.990 KM), usluga čišćenja odvodnih i drenažnih kanala za odvodnju oborinskih voda (5.981 KM), nabavka drveta za ogrev (5.980 KM) i usluga sanacije parkinga i pristupnog puta na „Balabanovom” groblju u Oštroj Luci (5.981 KM) i jedan postupak u skladu sa Aneksom II dio B Zakona za nabavku ugostiteljskih usluga za potrebe Opštine Oštra Luka u 2023. godini (1.067 KM).

Opština je usluge zimskog čišćenja lokanih puteva i ulica na području opštine u vrijednosti od 17.000 KM (detaljnije objašnjeno u tački 6.1.2.1. izvještaja) dodjelila Vatrogasnom društvu Oštra Luka, bez primjene postupka javne nabavke, što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisana obaveza ugovornog organa da dodjeljuje ugovore primjenom adekvatnog postupka javne nabavke u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima. Predmetna nabavka nije predviđena Planom javnih nabavki.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se ugovori o javnoj nabavci usluga dodjeljuju primjenjujući postupke javne nabavke, shodno članu 6. Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine Oštra Luka je, na sjednici održanoj dana 16.12.2022. godine, donijela Odluku o usvajanju budžeta opštine Oštra Luka za 2023. godinu u iznosu od 4.356.500 KM i Odluku o izvršenju budžeta opštine Oštra Luka za 2023. godinu, a na sjednici održanoj dana 25.10.2023. godine donijela je Odluku o izmjeni Odluke o usvajanju budžeta opštine Oštra Luka za 2023. godinu (rebalans budžeta) u iznosu od 4.628.582 KM i Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o izvršenju budžeta opštine Oštra Luka za 2023. godinu

Rebalansom budžeta za 2023. godinu planirani su budžetski prihodi u iznosu od 2.037.550 KM (poreski prihodi 1.486.000 KM, neporeski prihodi 327.050 KM, grantovi 1.000 KM i transferi 223.500 KM), te primici za nefinansijsku imovinu 3.500 KM, primici od zaduživanja 2.300.000 KM i ostali primici 10.000 KM, kao i raspodjela suficita iz ranijih godina u iznosu od 277.532 KM.

Rebalansom budžeta odobren je budžetski okvir za finansiranje budžetskih rashoda u iznosu od 1.939.172 KM (od čega za rashode za lična primanja zaposlenih (631.100 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (503.754 KM), rashode finansiranja (37.700 KM), subvencije (61.000 KM), grantove (286.000 KM), doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (383.418 KM), rashode po

sudskim rješenjima (4.500 KM) i transfere u iznosu od 31.700 KM), te izdatke za nefinansijsku imovinu (2.637.410 KM), izdatke za otplatu dugova (41.500 KM) i ostale izdatke u iznosu od 10.500 KM.

Nakon rebalansa budžeta, putem 7 realokacija izvršena je preraspodjela sredstava u ukupnom iznosu od 26.465 KM.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila konsolidovani finansijski izvještaj za korisnike budžeta Opštine Oštra Luka za 2023. godinu u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 15/17 i 17/22) i obrasce finansijskog izvještaja sa Napomenama dostavila Ministarstvu finansija Republike Srpske.

Prilikom izrade konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2023. godinu, Opština nije izvršila konsolidaciju kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 115/17 i 118/18), jer nije izvršila uključivanje entiteta pod kontrolom JZU „Dom zdravlja”, dodavanjem neto imovine/kapitala iz njihovog bilansa stanja u Konsolidovani bilans stanja Opštine, srazmjerno procentu učešća u kapitalu.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se prilikom izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja uključuju entiteti koji su pod kontrolom ili značajnim uticajem Opštine u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01.-31.12.2023. godine je iskazano u obrascu PIB 01 (Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01) i u obrascu PIF (Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima).

Opština je u obrascu PIB 01 iskazala budžetske prihode i primitke u iznosu od 2.105.452 KM, što je 49% niže u odnosu na Rebalansom budžeta planirane prihode i primitke, a budžetski rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 2.082.139 KM, što je 55% niže u odnosu na Rebalans budžeta. Odstupanja na više kod pojedinih vrsta rashoda u odnosu na planirane su pokrivena realokacijama.

U obrascu PIF, na fondu 01, iskazani su ukupni prihodi i primici u iznosu od 2.105.452 KM i ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 2.082.139 KM.

Skupština opštine je, na sjednici održanoj dana 25.04.2024. godine, usvojila Konsolidovani izvještaj o izvršenju budžeta Opštine Oštra Luka za 2023. godinu.

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici su iskazani u iznosu od 2.105.452 KM, a odnose se na budžetske prihode (2.101.952 KM) i primitke (3.500 KM).

6.1.1.1. Budžetski prihodi

Budžetske prihode čine poreski i neporeski prihodi i transferi između i unutar jedinica vlasti.

Poreski prihodi su iskazani u iznosu od 1.490.102 KM, a čine ih porezi na lična primanja i prihode od samostalnih djelatnosti (87.814 KM), porezi na imovinu (25.840 KM), indirektni porezi (1.370.504 KM) i ostali poreski prihodi u iznosu od 5.944 KM.

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 343.832 KM, a najvećim dijelom ih čine administrativne i komunalne naknade i takse (9.747 KM) i naknade po raznim osnovama u iznosu od 327.388 KM.

Administrativne takse i komunalne naknade i takse su realizovane u skladu sa Odlukom o opštinskim administrativnim taksama i tarifama za opštinske administrativne takse („Službeni glasnik opštine Ošta Luka” broj 9/22, 10/22 i 11/23) i Odlukom o komunalnim taksama i tarifi komunalnih taksi („Službeni glasnik opštine Ošta Luka” broj 3/22), kojim su utvrđeni vrsta, visina, rokovi, način plaćanja i oslobođanje od plaćanja administrativnih i komunalnih taksi.

Naknade po raznim osnovama se odnose na naknadu za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta (50.966 KM), naknadu za šume (233.762 KM), naknadu za obavljanje poslova od opšteg interesa u šumama u privatnoj svojini (33.321 KM), naknadu za korišćenje voda (8.410 KM) i sredstva za finansiranje mjera zaštite od požara u iznosu od 929 KM.

Skupština opštine je donijela Plan utroška namjenskih sredstava od naknada po osnovu prodaje šumskih sortimenata na području opštine Oštra Luka za 2023. godinu, Program korišćenja sredstava ostvarenih po osnovu vodnih naknada za 2023. godinu i Plan utroška sredstava ostvarenih od naknada za zaštitu od požara u 2023. godini. Izvještaji o realizaciji prethodno navedenih programa i planova namjenskog utroška sredstava su usvojeni od strane Skupštine opštine, a sredstva ostvarena od naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta nisu utrošena u 2023. godini.

Transferi između i unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 268.018 KM, a čine ih transferi od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za finansiranje prava po osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti (169.073 KM), Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za nerazvijene opštine (88.650 KM), Agencije za bezbjednost saobraćaja za sufinansiranje projekata unapređenja saobraćajne infrastrukture (10.000 KM), kao i transferi od države i jedinica lokalne samouprave po osnovu Zapisnika Poreske uprave Republike Srpske o obračunu i poravnanju više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda u iznosu od 295 KM.

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 3.500 KM, a u cijelosti se odnose na primitke za nefinansijsku imovinu ostvarene od prodaje službenog automobila, putem javne licitacije.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 2.082.139 KM, a odnose se na budžetske rashode (1.770.328 KM) i izdatke (311.811 KM).

6.1.2.1. Budžetski rashodi

Budžetske rashode čine rashodi za lična primanja zaposlenih, rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi, subvencije, grantovi, doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova, rashodi po sudskim rješenjima i transferi između i unutar jedinica vlasti.

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani u iznosu od 615.952 KM, a odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (510.550 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (103.368 KM) i jednokratne pomoći (2.034 KM).

Rashodi za bruto plate zaposlenih odnose se na rashode za osnovnu platu nakon oporezivanja (306.310 KM), uvećanje plate po osnovu radnog staža (27.599 KM), porez na dohodak (18.476 KM) i zbirnih doprinosa na platu (158.165 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada odnose se na naknade za prevoz na posao i sa posla (9.861 KM), topli obrok (42.352 KM),

regres za godišnji odmor (14.407 KM), dnevnice po osnovu službenih putovanja u zemlji i inostranstvu (461 KM), te pripadajući porez i doprinose na naknade (36.287 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga su iskazani u iznosu od 395.540 KM, a najvećim dijelom ih čine rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (37.676 KM), rashodi za režijski materijal (14.555 KM), rashodi za tekuće održavanje (142.316 KM), rashodi po osnovu putovanja i smještaja (11.990 KM), rashodi za stručne usluge (24.650 KM), rashodi za održavanje javnih površina i zaštitu životne sredine (47.403 KM) i ostali neklasifikovani rashodi u iznosu od 115.188 KM.

Rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga čine rashodi po osnovu utroška energije (16.057 KM), rashodi za komunalne usluge (1.158 KM) i rashodi za komunikacione usluge (20.461 KM).

Rashode za tekuće održavanje najvećim dijelom čine rashodi za tekuće održavanje objekata drumskog saobraćaja (124.694 KM), rashodi za usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje zgrada i ostalih građevinskih objekata (6.953 KM) i rashodi za tekuće održavanje prevoznih sredstava u iznosu od 6.674 KM.

U okviru rashoda za tekuće održavanje objekata drumskog saobraćaja evidentirana je nabavka i ugradnja vertikalne saobraćajne signalizacije i ostali saobraćajni objekti (pločasti propusti i propusti za odvodnju vode) u iznosu od 9.009 KM, što nije u skladu sa članom 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 98/16, 115/17 i 118/18).

Rashode po osnovu putovanja i smještaja čine rashodi po osnovu smještaja, hrane i ostali rashodi po osnovu službenih putovanja u zemlji i inostranstvu (468 KM) i rashodi po osnovu utroška nafte i naftnih derivata u iznosu od 11.522 KM.

Rashode za stručne usluge čine rashodi za usluge finansijskog posredovanja (3.319 KM), osiguranja (2.737 KM), informisanja i medija (5.971 KM), pravne i administrativne usluge (2.102 KM), kompjuterske usluge (6.521 KM) i ostale stručne usluge u iznosu od 4.000 KM.

Rashode za održavanje javnih površina i zaštitu životne sredine čine rashodi po osnovu utroška električne rasvjete na javnim površinama (23.650 KM) i rashodi za ostale usluge održavanja javnih površina (23.753 KM). Usluge održavanja javne rasvjete su realizovane na osnovu Programa redovnog održavanja ulične rasvjete na području opštine Oštra Luka u 2023. godini.

Ostale neklasifikovane rashode čine rashodi za stručno usavršavanje zaposlenih (621 KM), rashodi za bruto naknade za rad van radnog odnosa (70.745 KM), rashodi po osnovu reprezentacije (24.872 KM), rashodi po osnovu poreza, doprinosa i neporeskih naknada na teret poslodavca (16.962 KM) i ostali nepomenuti rashodi u iznosu od 1.988 KM.

Rashodi bruto naknada za rad van radnog odnosa odnose se na rashode za bruto naknade članovima komisija i radnih grupa (10.707 KM), bruto naknade skupštinskim odbornicima (27.990 KM), bruto naknade po ugovoru o djelu (29.469 KM) i bruto naknade za privremene i povremene poslove (2.579 KM). Naknada odbornicima Skupštine opštine je definisana Odlukom o naknadama koje pripadaju odbornicima Skupštine opštine Oštra Luka.

Rashode po osnovu reprezentacije čine rashodi po osnovu reprezentacije u zemlji (1.494 KM) i organizacije prijema, manifestacija i sl. u iznosu od 23.378 KM.

Subvencije su iskazane u iznosu od 54.420 KM, a odnose na novčane podsticaje u poljoprivredi dodijeljene na osnovu Pravilnika o podsticajima u poljoprivrednoj proizvodnji na području opštine Oštra Luka u 2023. godini u iznosu od 39.520 KM i jednokratne novčane pomoći poljoprivrednim proizvođačima na teritoriji Opštine (za 30 korisnika) u iznosu od 14.900 KM.

Novčani podsticaji se odnose na podsticaje za govedarstvo za 16 korisnika (14.000 KM), za ovčarstvo za 12 korisnika (6.487 KM) i za pčelarstvo za 4 korisnika (1.496 KM), kao i podsticaje u voćarskoj proizvodnji za 15 korisnika u iznosu od 17.537 KM.

Opština nije internim aktom definisala kriterijume za dodjelu subvencija u vidu jednokratnih novčanih pomoći poljoprivrednim proizvođačima.

Grantovi su iskazani u iznosu od 291.666 KM, a odnose se na tekuće grantove:

- političkim organizacijama i udruženjima u iznosu od 1.980 KM,
- humanitarnim organizacijama i udruženjima (Opštinskoj organizaciji Crvenog krsta) u iznosu od 22.000 KM,
- sportskim i omladinskim organizacijama i udruženjima u iznosu od 20.438 KM, od čega se najveći dio odnosi na grant Fudbalskom klubu „Podgrmeč” (8.500 KM), Fudbalskom klubu „Kiseljak” (7.500 KM) i Sportsko ribolovnom društvu „Mladica” (2.000 KM),
- etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima u iznosu od 45.000 KM, od čega se najveći dio odnosi na grant SPCO Oštra Luka za oslikavanje freske u Hramu Hrista Spasitelja (30.000 KM) i SPCO Oštra Luka Koprivna (5.000 KM),
- organizacijama za afirmaciju porodice, zaštitu prava žena, djece, izbjeglih i raseljenih lica, boraca i osoba sa invaliditetom (Opštinskoj boračkoj organizaciji) u iznosu od 38.000 KM,
- organizacijama i udruženjima u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite, zaštite životne sredine i komunalne djelatnosti (JZU „Dom zdravlja”) u iznosu od 34.999 KM,
- javnim nefinansijskim subjektima (JP „Protivgradna preventiva Republike Srpske“ a.d. Gradiška) u iznosu od 6.000 KM, i
- ostalim neprofitnim subjektima u zemlji u iznosu od 123.249 KM, od čega Vatrogasnom društvu Oštra Luka (67.000 KM), mjesnim zajednicama (22.400 KM), Udruženju penzionera Mjesni odbor Oštra Luka (8.000 KM) i udruženjima građana u iznosu od 25.849 KM.

Pravilnikom o kriterijumima i postupku za dodjelu sredstava granta udruženjima od interesa za opštinu Oštra Luka, Pravilnikom o kriterijumima i postupku za dodjelu sredstava granta sportskim organizacijama sa područja opštine Oštra Luka i Pravilnikom o načinu, postupku i kriterijumima raspodjele sredstava udruženjima i fondacijama, definisani su kriterijumi, te način i postupak raspodjele sredstava granta udruženjima od interesa za opštinu, sportskim organizacijama i ostalim udruženjima i fondacijama.

Grantovi etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima u iznosu od 45.000 KM i ostalim neprofitnim subjektima u zemlji (mjesnim zajednicama) u iznosu od 22.400 KM, dodjeljeni su na osnovu podnesenih zahtjeva i donesenih odluka načelnika, bez utvrđenih pravila i kriterijuma za raspodjelu, a korisnici sredstava granta nisu podnosili izvještaje o namjenskom utrošku, te nije vršena kontrola namjenskog utroška sredstava, što nije u skladu sa tačkom 5. Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o izvršenju budžeta opštine Oštra Luka za 2023. godinu, kojom je propisano na se vrši kontrola utroška sredstava korisnika budžeta.

Na osnovu odluke Skupštine opštine, dodjeljeni su grantovi fudbalskim klubovima u iznosu od 16.000 KM, iako korisnici sredstava granta nisu ispunjavali uslove propisane Pravilnikom o kriterijumima i postupku za dodjelu sredstava granta sportskim organizacijama sa područja opštine Oštra Luka, odnosno nisu dostavili Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava granta za prethodni period.

Komisija za razmatranje Izvještaja o namjenskom utrošku sredstava za 2023. godinu je utvrdila da Udruženje građana „Sana 2008” i Udruženje poljoprivrednih proizvođača „Most” nisu dostavila adekvatnu dokumentaciju koja upućuje na namjensko korišćenje sredstava u skladu sa projektom aktivnostima, a kako bi se mogla izvršiti kontrola namjenskog utroška sredstava, što nije u skladu sa tačkom 5. Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o izvršenju budžeta opštine Oštra Luka za 2023. godinu.

Odlukom Skupštine opštine (od 16.12.2022. godine) realizacija Plana zimskog čišćenja lokanih puteva i ulica na području opštine za 2022/2023. godinu povjerena je Vatrogasnom društvu Oštra Luka, a Odlukom o davanju saglasnosti za finansiranje projektnih aktivnosti Vatrogasnog društva Oštra Luka, za čišćenje snijega na kategorisanim i nekategorisanim putevima opštine u zimskoj sezoni 2022/2023. godina odobren je iznos od 17.000 KM. Vatrogasno društvo Oštra Luka je za poslove zimskog održavanja puteva angažovalo fizička lica, a u dostavljenom Izvještaju o namjenskom korišćenju sredstava granta navedeno je da je za aktivnosti zimskog održavanja puteva utrošeno 12.250 KM. Načelnik opštine je dao saglasnost za preraspodjelu neutrošenih sredstava (za nabavku plutajuće pumpe, duvača za lišće i druge opreme), a Vatrogasno društvo Oštra Luka nije opravdalo namjeski utrošak preraspoređenih sredstava, jer pomenutu nabavku nije realizovalo.

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova su iskazane u iznosu od 378.224 KM, a čine ih doznake koje odobravaju i isplaćuju po osnovu prava utvrđenih Zakonom o socijalnoj zaštiti Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 i 36/22) u iznosu od 315.285 KM i doznake građanima koje odobrava načelnik Opštine u iznosu od 62.939 KM.

Doznake po osnovu prava utvrđenih Zakonom o socijalnoj zaštiti se odnose na stalnu novčanu pomoć koja se isplaćuje šticeenicima ustanova socijalne zaštite (1.054 KM), dodatak za pomoć i njegu drugog lica koji se isplaćuje šticeenicima ustanova socijalne zaštite (223.755 KM), lične invalidnine (43.809 KM), podršku u izjednačavanju mogućnosti djece i omladine sa smetnjama u razvoju (4.475 KM) i doznake ustanovama socijalne zaštite za smještaj šticeenika u iznosu od 42.192 KM.

Doznake građanima koje odobrava načelnik Opštine u skladu sa internim pravilnicima i odlukama, odnose se na novčane pomoći porodicama palih boraca, ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata (3.400 KM), stipendije studentima (11.565 KM), novčane pomoći za prevoz učenika osnovnih škola (29.949 KM), novčane pomoći roditeljima novorođenog djeteta (9.000 KM) i ostale jednokratne novčane pomoći socijalno ugroženim građanima u iznosu od 9.025 KM.

Transferi između i unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 29.045 KM, a najvećim dijelom čine transferi fondovima za doprinos za zdravstveno osiguranje korisnika socijalne zaštite (15.669 KM), kao i transferi Osnovnoj školi „Desanka Maksimović” Oštra Luka za zamjenu i ugradnju stolarije, nabavku opreme i druge troškove (10.865 KM) i Osnovnoj školi „Josif Pančić” Kozica za nabavku opreme i druge troškove u iznosu od 1.480 KM.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **za ulaganja u proizvedenu stalnu imovinu iskazuju izdaci, u skladu sa članom 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,**
- **sredstva subvencija i granta dodjeljuju u skladu sa utvrđenim pravilima i kriterijumima, korisnici grantova dostavljaju izvještaje i vrši kontrola namjenskog utroška sredstava u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta opštine Oštra Luka za predmetnu godinu.**

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 311.811 KM, a čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu (281.635 KM), izdaci za otplatu dugova (30.021 KM) i ostali izdaci (155 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu se odnose na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (153.268 KM), investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (33.286 KM), nabavku postrojenja i opreme (24.103 KM), pribavljanje gradskog građevinskog zemljišta (69.528 KM) i izdatke za zalihe materijala, robe, sitnog inventara, ambalaže i slično u iznosu od 1.450 KM.

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata se odnose na izdatke za izgradnju priključnog propusta u Vidovdanskoj ulici (3.557 KM) i rezervisana sredstva za izdatke za izgradnju ograde na grobljima (132.980 KM), izradu projektno tehničke dokumentacije za tri putne dionice (14.391 KM) i izradu projektno tehničke dokumentacije za saobraćajnu signalizaciju u iznosu od 2.340 KM.

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata se odnose na izdatke za sanacija mokrog čvora i izgradnju septika u objektu Osnovne škole u Usorcima (9.543 KM) i rezervisana sredstva za izdatke za sanaciju objekta ambulante u Kozici u iznosu od 23.743 KM.

Izdaci za nabavku postrojenja i opreme najvećim dijelom se odnose na izdatke za nabavku opreme za video nadzor (16.380 KM), računarske opreme (4.785 KM) i klima uređaja u iznosu od 2.200 KM.

Izdaci za otplatu dugova se odnose se na izdatke za otplatu glavnice po osnovu kredita kod Nove banke a.d. Banja Luka (obrazloženo u tački 6.3.2.1. izvještaja).

6.1.3. Budžetski suficit/deficit

U obrascu PIB 01 iskazan je budžetski suficit u iznosu od 53.489 KM, a predstavlja zbir bruto budžetskog suficita (331.624 KM) i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u negativnom iznosu od 278.135 KM. Iskazani bruto budžetski suficit predstavlja razliku između budžetskih prihoda (2.101.952 KM) i budžetskih rashoda u iznosu od 1.770.328 KM. Neto izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u negativnom iznosu od 278.135 KM i predstavljaju razliku između primitaka za nefinansijsku imovinu (3.500 KM) i izdataka za nefinansijsku imovinu u iznosu od 281.635 KM.

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje je iskazano u iznosu od 235.674 KM, kao razlika po osnovu raspodjele suficita iz ranijih godina u iznosu od 265.850 KM i izdataka za otplatu dugova (30.021 KM) i ostalih izdataka (155 KM).

6.1.4.1. Neto zaduživanje

Neto zaduživanje je iskazano u negativnom iznosu od 30.021 KM, a odnosi se na izdatke za otplatu dugova, a primitaka od zaduživanja nije bilo.

6.1.4.2. Ostali neto primici

Ostali neto primici su iskazani u negativnom iznosu od 155 KM, a odnosi se na ostale izdatke, a ostalih primitaka nije bilo.

6.1.4.3. Raspodjela suficita iz ranijih godina

Raspodjela suficita iz ranijeg perioda je iskazana u iznosu od 265.850 KM, a odnosi se na izdatke za izgradnju i pribavljanje saobraćajnih i ostalih objekata (149.201 KM), sanaciju saobraćajnih objekata (6.998 KM), izdatke za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju poslovnih objekata (23.743 KM), izdatke za nabavku i modernizaciju sistema nadzora (16.380 KM) i izdatke za pribavljanje zemljišta u iznosu od 69.528 KM.

Skupština opštine je donijela Odluku o raspodjeli utvrđenog suficita za 2022. godinu u iznosu od 247.902 KM za kapitalne izdatke u 2023. godini. Takođe, u budžetu za 2023. godini, planiran je dio neutrošenog raspoređenog suficita za 2021. godinu u iznosu od 29.630 KM. Ministarstvo finansija Republike Srpske je dalo saglasnost za pomenute raspodjele.

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju je iskazana u iznosu od 289.163 KM, a čine je budžetski suficit (53.489 KM) i neto finansiranje iskazano u iznosu od 235.674 KM.

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

U Konsolidovanom bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2023. godine iskazani su prihodi u iznosu od 2.171.803 KM, a čine ih prihodi (osim obračunskih) iskazani u obrascu PIB i prihodi obračunskog karaktera.

6.2.1.1. Prihodi (osim obračunskih)

Prihode (osim obračunskih) čine poreski prihodi (1.490.102 KM), neporeski prihodi (343.832 KM) i transferi između različitih jedinica vlasti (268.018 KM), a detaljno su obrazloženi u tački 6.1.1.1. izvještaja.

6.2.1.2. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 69.851 KM, a najvećim dijelom se odnose na pomoći u naturi (60.318 KM), prihode od usklađivanja vrijednosti imovine (14.335 KM), dobitke od prodaje imovine (3.500 KM) i ostale prihode obračunskog karaktera iskazane u negativnom iznosu od 8.402 KM.

Pomoći u naturi se odnose na donaciju projektne dokumentacije za izgradnju vodovodnog sistema vodosnabdjevanja opštine Oštra Luka od Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (55.504 KM), medicinske opreme (difibrilatora) od Crvenog krsta Republike Slovenije (4.076 KM) i zemljišta od strane fizičkih lica u iznosu od 738 KM.

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine se odnose na prihode od naplaćenih korigovanih potraživanja evidentiranih po osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2023. godine.

Dobici od prodaje imovine se odnose na prodaju motornog vozila (tačka 6.1.1.2. izvještaja).

Ostali prihodi obračunskog karaktera se odnose na ostale prihode obračunskog karaktera (naknada za šume i dr.) u iznosu od 17.705 KM i prihode evidentirane po osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima u negativnom iznosu od 26.107 KM.

6.2.2. Rashodi

U Konsolidovanom bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2022. godine iskazani su rashodi u iznosu od 2.060.938 KM, a čine ih rashodi (osim obračunskih) iskazani u obrascu PIB i rashodi obračunskog karaktera.

6.2.2.1. Rashodi (osim obračunskih)

Rashode (osim obračunskih) čine tekući rashodi (1.741.282 KM) i transferi između različitih jedinica vlasti (29.045 KM), koji su detaljno obrazloženi u tački 6.1.2.1. izvještaja.

6.2.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 290.611 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu amortizacije (264.159 KM), rashode od usklađivanja vrijednosti imovine evidentirane po osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2023. godine (17.541 KM) i ostale rashode obračunskog karaktera koji se odnose na gubitak od rashodovanja imovine prilikom popisa u iznosu od 3.505 KM.

Rashodi po osnovu amortizacije se odnose na rashode po osnovu amortizacije zgrada i građevinskih objekata (219.909 KM), postrojenja i opreme (23.086 KM), investicione imovine (239 KM) i nematerijalne imovine u iznosu od 20.925 KM. Rashode po osnovu amortizacije zgrada i građevinskih objekata najvećim dijelom čine rashodi po osnovu

amortizacije poslovnih objekata i prostora (55.285 KM), saobraćajnih objekata (125.445 KM) i ostalih objekata (32.427 KM), a rashode po osnovu amortizacije postrojenja i opreme najvećim dijelom čine rashodi po osnovu amortizacije prevoznih sredstava (6.650 KM) i komunikacione i računarske opreme u iznosu od 6.156 KM.

Rashodi po osnovu obračuna amortizacije nematerijalne imovine (Prostornog plana i Šumsko-privredne osnove) više su obračunati u iznosu od 12.604 KM, jer troškovi amortizacije nisu sistematski alocirani (raspoređeni) tokom vijeka trajanja sredstva u skladu sa članom 3. stav (1) i 5. stav (1. i 2.) Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 31 Nematerijalna imovina (paragraf 96), a što je detaljnije objašnjeno u tački 6.3.1.2. izvještaja.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se troškovi amortizacije sistematski alociraju (rasporede) tokom vijeka trajanja sredstva u skladu sa članom 3. stav (1) i 5. stav (1. i 2.) Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 31 Nematerijalna imovina (paragraf 96).

6.2.3. Finansijski rezultat

U Konsolidovanom Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2023. godine, kao razlika prihoda u iznosu od 2.171.803 KM i rashoda u iznosu od 2.060.938 KM, iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 110.865 KM.

Prema nalazu revizije, finansijski rezultat tekuće godine je potcijenjen za iznos od 12.604 KM, zbog više obračunate amortizacije u tekućoj godini, kako je navedeno u tački 6.2.2.2. izvještaja.

6.3. Bilans stanja

U Konsolidovanom Bilansu stanja Opštine, na dan 31.12.2023. godine, iskazana je ukupna aktiva neto vrijednosti 19.348.353 KM (bruto vrijednosti 22.324.238 KM i ispravke vrijednosti 2.975.885 KM), a koju u cijelosti čine poslovna aktiva i koja je uravnotežena sa poslovnim pasivom. Vanbilansna aktiva i pasiva su iskazane u iznosu od 0 KM.

6.3.1. Aktiva

Poslovnu aktivu čine je tekuća imovina i stalna imovina.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina iskazana je u iznosu od 911.350 KM bruto vrijednosti, 105.331 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 806.019 KM, a neto vrijednost tekuće imovine čine kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja su iskazana u iznosu od 871.743 KM bruto vrijednosti, 105.331 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 766.412 KM, a odnose se na gotovinu i gotovinske ekvivalente, kratkoročna potraživanja i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti su iskazani u iznosu od 658.697 KM, a u cijelosti se odnose na novčana sredstva na računima kod banaka.

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 147.430 KM bruto vrijednosti, 103.863 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 43.567 KM. Neto vrijednost kratkoročnih potraživanja najvećim dijelom čine potraživanja po osnovu naknade za korišćenje šuma (16.955 KM) i potraživanja koja su evidentirana po osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2023. godine, a koja se odnose na potraživanja za ostale nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (15.556 KM) i potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana u iznosu od 9.806 KM.

U 2023. godini, u skladu sa Odlukom Skupštine opštine iz knjigovodstvenih evidencija Opštine isknjižena su potraživanja od JPŠ „Šume Republike Srpske“ a.d. Sokolac u iznosu od 35.773 KM (objašnjeno u tački 6.6. izvještaja).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su iskazani u iznosu od 65.616 KM bruto vrijednosti, 1.468 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 64.148 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu transfera od Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za nerazvijene opštine (44.325 KM), Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske po osnovu sufinansiranja prava iz socijalne zaštite (15.023 KM) i potraživanja po osnovu raspodjele prihoda od UIO na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 3.960 KM.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima je iskazana u iznosu od 39.607 KM (bruto i neto vrijednosti), a odnosi se na zalihe nabavljenih panela i željeznih cijevi za ograde na grobljima.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina je iskazana u iznosu od 21.412.888 KM bruto vrijednosti, 2.870.554 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 18.542.334 KM, a čine je dugoročna finansijska imovina i razgraničenja i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja je iskazana u iznosu od 5.288 KM (bruto vrijednosti i neto vrijednosti), a odnose se na dugoročne plasmane po osnovu učešća u kapitalu (osnivačkog uloga) kod JZU „Dom zdravlja“ u iznosu od 2.000 KM i dugoročna potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a koja su evidentirana po osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2023. godine u iznosu od 3.288 KM.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima je iskazana u iznosu od 21.407.600 KM bruto vrijednosti, 2.870.554 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 18.537.046 KM, a odnosi se na proizvedenu i neproizvedenu stalnu imovinu, dragocjenosti i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi.

Proizvedena stalna imovina je iskazana u iznosu od 8.667.549 KM bruto vrijednosti, 2.751.175 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 5.916.374 KM. Neto vrijednost proizvedene stalne imovine čine zgrade i objekti (5.772.424 KM), postrojenja i oprema (114.277 KM), investiciona imovina (14.618 KM) i nematerijalna proizvedena imovina (15.055 KM).

Zgrade i objekti su iskazani u iznosu od 8.276.142 KM bruto vrijednosti, 2.503.718 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 5.772.424 KM. Neto vijednost zgrada i objekata čine stambeni objekti i jedinice za posebne socijalne grupe i ostali stambeni objekti (392.673 KM), poslovni objekti i prostori (2.578.790 KM), saobraćajni objekti (2.539.094 KM) i ostali objekti (261.867 KM).

U 2023. godini, vrijednost zgrada i objekata je povećana po osnovu izvršenih ulaganja u iznosu od 264.123 KM, a koja se najvećim dijelom odnose na asfaltiranje lokalnih puta L4 i L11 (211.380 KM) i modernizaciju ulične rasvjete postavljanjem led svetiljki (35.577 KM). Takođe, vrijednost zgrada i objekata je umanjena po osnovu obračunate amortizacije (219.909 KM) i rashodovanja objekata (garaže) po popisu u neto iznosu od 997 KM (bruto vrijednosti 1.500 KM i ispravke vrijednosti 503 KM).

Postrojenja i oprema su iskazani u iznosu od 272.287 KM bruto vrijednosti, 158.010 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 114.277 KM. Neto vrijednost postrojenja i opreme najvećim dijelom čine prevozna sredstva (39.851 KM), kancelarijska oprema (12.373 KM), komunikaciona i računarska oprema (17.509 KM), grijna, rashladna i zaštitna oprema (15.898 KM) i specijalna oprema (19.442 KM).

U toku godine, vrijednost opreme je povećana po osnovu nabavke opreme (9.559 KM), a umanjena je po osnovu obračunate amortizacije (23.086 KM), rashodovanja opreme po popisu u neto iznosu od 2.508 KM (bruto vrijednosti 99.900 KM i ispravke vrijednosti 97.392 KM) i prodaji automobila u iznosu od 26.043 KM (bruto vrijednosti i ispravke vrijednosti).

Investiciona imovina je iskazana u iznosu od 15.958 KM bruto vrijednosti, 1.340 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 14.618 KM, a odnosi se na imovinu koja je data pod zakup.

Nematerijalna proizvedena imovina je iskazana u iznosu od 103.162 KM bruto vrijednosti, 88.107 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 15.055 KM, a neto vrijednost se odnosi na računarski program (softver za podršku kancelarijskom poslovanju) u iznosu od 4.388 KM, Šumsko-privrednu osnovu za privatne šume (sa periodom važenja 01.01.2017-31.12.2026. godine) u iznosu od 3.309 KM i Prostorni plan Opštine u iznosu od 7.358 KM, a čiji je period važenja do 2032. godine.

U toku godine, vrijednost nematerijalne proizvedene imovine je umanjena po osnovu obračunate amortizacije u iznosu od 20.925 KM.

Vrijednost nematerijalne proizvedene imovine je potcijenjena za iznos od 24.271 KM, kao i finansijski rezultat tekuće godine za iznos od 12.604 KM i finansijski rezultat ranijih godina za iznos od 11.667 KM, a precijenjeni su rashodi po osnovu amortizacije za iznos od 12.604 KM, jer troškovi amortizacije Prostornog plana i Šumsko-privredne osnove nisu sistematski alocirani (raspoređeni) tokom vijeka trajanja sredstva, što nije u skladu sa članom 3. stav (1) i članom 5. stav (1. i 2.) Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 31 Nematerijalna imovina (paragraf 96), a u vezi navedenog data je preporuka u tački 6.2.2.2. izvještaja.

Dragocjenosti su iskazane u iznosu od 160 KM, a u cjelosti se odnose na arhivsku građu.

Neproizvedena stalna imovina je iskazana u iznosu od 10.998.741 KM bruto vrijednosti, 65.010 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 10.933.731 KM, a neto vrijednost se odnosi na zemljište (9.149.364 KM) i šume (1.784.367 KM). Zemljište je klasifikovano kao poljoprivredno zemljište (bruto vrijednosti 8.930.140 KM i ispravke vrijednosti 88.107 KM), gradsko-građevinsko zemljište (174.452 KM), ostalo građevinsko zemljište (108.282 KM) i ostalo zemljište sa pripadajućom vodenom površinom u iznosu od 1.500 KM.

Vrijednost zemljišta, u 2023. godini je povećana za iznos od 40.528 KM po osnovu kupovine zemljišta (69.528 KM) i prenosa bez naknade (738 KM), a umanjena je po osnovu prodaje zemljišta u iznosu od 9.860 KM.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi je iskazana u iznosu od 1.741.150 KM bruto vrijednosti, 54.369 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 1.686.781 KM. Neto vrijednost se odnosi na Sportsku dvoranu (1.245.949 KM), novu zgradu Opštine (349.472 KM), projektnu dokumentaciju za izgradnju vodovodnog sistema (55.504 KM) i komunikacionu, računarsku i sportsku opremu u pripremi (35.856 KM).

Ispravka vrijednosti zemljišta i sredstava u pripremi se odnosi na obezvrjeđenje zemljišta i Sportske dvorane shodno izvršenoj procjeni u 2021. godini u skladu sa zahtjevima MRS-JS 21 Umanjenje vrijednosti imovine koja ne generiše gotovinu.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva, na dan 31.12.2023. godine, iskazana je u iznosu od 19.348.353 KM, a odnosi se na obaveze i razgraničenja i vlastite izvore.

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja su iskazane u iznosu od 198.460 KM, a čine ih kratkoročne obaveze i razgraničenja i dugoročne obaveze i razgraničenja.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu od 168.623 KM, a čine ih kratkoročne finansijske obaveze (31.169 KM), obaveze za lična primanja zaposlenih (51.844 KM), obaveze iz poslovanja (60.180 KM), obaveze za subvencije i doznake na ime socijalne zaštite (24.154 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 1.276 KM.

Kratkoročne finansijske obaveze u cijelosti se odnose na obaveze koje dospijevaju na naplatu do godinu dana po osnovu kredita kod Nove banke a.d. Banja Luka.

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata za mjesec decembar 2023. godine (42.923 KM), topli obrok za mjesec decembar 2023. godine (5.869 KM), regres (1.968 KM) i prevoz za mjesec decembar 2023. godine (1.084 KM).

Obaveze iz poslovanja se odnose na obaveze za nabavku roba i usluga (55.957 KM), obaveze prema fizičkim licima (2.682 KM) i obaveze poreze i doprinose na teret poslodavca u iznosu od 1.541 KM.

Obaveze za subvencije i doznake na ime socijalne zaštite se odnose obaveze za subvencije (300 KM) i obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova u iznosu od 23.854 KM.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se odnose na obaveze za transfere fondovima po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje korisnika socijalne zaštite (1.270 KM) i obaveze po Zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske o obračunu i poravnanju više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda (6 KM).

Opština je, do datuma za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, izmirila kratkoročne obaveze i razgraničenja dospelja na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 137.454 KM.

Dugoročne obaveze i razgraničenja su iskazane u iznosu od 29.837 KM, a u cijelosti se odnose na dugoročne obaveze po osnovu kreditnog zaduženja kod Nove banke a.d. Banja Luka iz 2018. godine, a koje je odobreno za kapitalne investicije i izmirenje dugovanja.

Opština je objavila izvještaj o stanju duga i izdatim garancijama na dan 31.12.2023. godine u Službenom glasniku Republike Srpske broj 31/24.

6.3.2.2. Vlastiti izvori sredstava

Vlastiti izvori sredstava iskazani su u iznosu od 19.149.893 KM, a čine ih trajni izvori sredstava, finansijski rezultat ranijih godina i pozitivan finansijski rezultat tekuće godine.

Trajni izvori sredstava su iskazani u iznosu od 1.127.869 KM, a najvećim dijelom ih čini imovina (zemljište) koja ne podliježe obračunu amortizacije, a čija je vrijednost utvrđena u ranijim obračunskim periodima.

Finansijski rezultat ranijih godina je iskazan u iznosu od 17.911.159 KM. Prema nalazu revizije, pozitivan finansijski rezultat ranijih godina je potcijenjen za iznos od 11.667 KM, zbog više obračunate amortizacije u ranijim godinama, što je detaljnije objašnjeno u tački 6.3.1.2. izvještaja.

Finansijski rezultat tekuće godine je iskazan u iznosu od 110.865 KM. Prema nalazu revizije, finansijski rezultat tekuće godine je precijenjen za iznos od 12.604 KM, kako je navedeno u tački 6.2.3. izvještaja.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Opština nije imala poslovne događaje koji zahtijevaju tretman vanbilansne evidencije.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Konsolidovanom bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 2.092.141 KM i prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti u iznosu od 3.500 KM. Odlivi gotovine iskazani su po osnovu odliva iz poslovnih aktivnosti (1.727.996 KM), investicionih aktivnosti (346.028 KM) i aktivnosti finansiranja u iznosu od 30.021 KM.

Neto smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata iskazano je u iznosu od 8.404 KM, po osnovu pozitivnog novčanog toka iz poslovnih aktivnosti (364.145 KM) i negativnog novčanog toka iz investicionih aktivnosti (342.528 KM) i aktivnosti finansiranja (30.021 KM). Stanje gotovine na početku perioda iskazano je u iznosu od 667.101 KM, a na kraju perioda u iznosu od 658.697 KM.

Po nalazu revizije, u okviru priliva gotovine iz poslovnih aktivnosti manje su iskazani prilivi gotovine po osnovu poreskih prihoda za iznos od 29.377 KM, a više su iskazani prilivi gotovine po osnovu neporeskih prihoda za iznos od 11.887 KM i prilivi gotovine po osnovu transfera za iznos od 18.763 KM, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-JS 2 Izvještaj o novčanim tokovima (paragraf 22) i članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se prilivi gotovine po osnovu poreskih i neporeskih prihoda i transfera iskazuju u skladu sa zahtjevima MRS-JS 2 Izvještaj o novčanim tokovima (paragraf 22) i članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

Opština je u Napomenama uz konsolidovani finansijski izvještaj dala obrazloženja vezana za stalnost poslovanja, što je u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema pisanoj informaciji za potrebe revizije, u toku 2023. godine protiv Opštine su vođena tri sudska spora, od čega dva spora radi naknade štete i naplate duga ukupne vrijednosti od 3.409 KM (bez efekata potencijalnih zatezних kamata i troškova sudskih postupaka) i jedan spor iz radnih odnosa. Opština je vodila sudski spor protiv JPŠ „Šume Republike Srpske” a.d. Sokolac radi naplate potraživanja od 35.773 KM, a koji je okončan presudom u korist tuženog.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz Konsolidovani finansijski izvještaj Opštine za 2023. godinu sačinjene su Napomene, koje pružaju neophodne opšte podatke o Opštini, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, kao i dodatna pojašnjenja pojedinih pozicija u finansijskim izvještajima u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih standarda.

Revizijski tim

Dragan Milošević, s.r.

Ivana Mikić, s.r.